Ulkoministeriö **28.9.2023**
Kansainvälisen kaupan osasto

U 27/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta ja siihen liittyvistä asetus- ja direktiivimuutosehdotuksista.

Verojaosto on pyytänyt ulkoministeriön kansainvälisen kaupan osaston lausuntoa otsikon ehdotuksesta erityisesti geopoliittisesta näkökulmasta.

Suurvaltakilpailu ja lisääntyneet geopoliittiset jännitteet ovat yhä vahvemmin vaikuttamassa EU:n päätöksentekoon. Samalla kauppapolitiikasta on tullut keskeinen elementti Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Sisä- ja ulkomarkkinoita koskevat politiikat, kuten teollisuuspolitiikka, kauppapolitiikka ja turvallisuuspolitiikka, ovat kietoutuneet yhä tiiviimmin yhteen. Kriittiseen teknologiaan ja raaka-aineisiin liittyvä globaali kilpailu, kuten myös taloudellisen turvallisuuden entistä parempi huomioiminen vaikuttavat EU-tason päätöksentekoon. Tuotantoketjuja tarkastellaan aikaisempaa enemmän riskien hallinnan tulokulmasta, so. hajauttaminen ja huoltovarmuuden kannalta kriittiset hyödykkeet. Myös Suomen on otettava nämä ajankohtaiset teemat huomioon omassa päätöksenteossaan.

EU:n tullitoiminnan kehittäminen vastamaan edellä mainittuihin mahdollisuuksiin ja haasteisiin on kannattavaa. Sisämarkkinoiden toimivuus ja suojeleminen epäreiluilta kauppakäytänteiltä on tärkeä elementti myös geopoliittisessa kontekstissa. EU:n vahvuus globaalissa kilpailussa on hyvin toimivat sisämarkkinat ja yhdellä äänellä puhuminen. Tässä kokonaisuudessa hyvin toimiva EU:n tullialue on oleellista.

Yleisesti ottaen toimet, joilla tuodaan ennakoitavuutta, vähennetään hallinnollista taakkaa ja muilla tavoin helpotetaan kolmasmaakauppaa käyvien yritysten tullausprosesseja ovat kannatettavia. EU:n kauppapolitiikassa ja tullitoiminnassa kuin myös sisämarkkinoiden säätelyssä on keskeistä pitää huolta eurooppalaisten yritysten kilpailukyvystä globaaleilla markkinoilla.

Ulkoministeriön kansainvälisen kaupan osasto pitää asetusehdotuksen tavoitteita yleisesti ottaen kannatettavina.